

[Thestrup.]

stadig væk er helt sikre på, at det, vi bestemmer vedrørende forsvaret, ikke kan bevirke en forringelse af disciplinen, thi hvor megen vægt jeg end lægger på den disciplin, jeg har betegnet som den indre, altså den, som den rigtige unge værnepligtige møder med i form af vilje til at gøre sin tjeneste så godt som muligt, må jeg dog tilslutte mig de ord, som general Erik Kragh udtaler i en af de skrivelser, jeg før nævnte, og som findes citeret i den brune betænkning side 41:

„Disciplinen er nødvendig, for at manden under kampens hårde vilkår rent refleksmæssigt adlyder givne ordrer, betjener sit våben på rette måde og i øvrigt bærer sig rigtigt ad, og for at gruppen, delingen og kompagniet rent refleksmæssigt optræder således, at samvirket mellem de forskellige våben kan ske, som kampen kræver det.

Disciplin er ikke medfødt — den må læres. Den selvdisciplin, den værnepligtige har ved mødet, må suppleres under tjenesten ved hæren, først og fremmest ved forklaring og belæring, ved tålmodighed fra befalingsmændenes side, ved at befalingsmændene viser et godt eksempel og omsorg for mandskabet, og ved at der skabes et tillidsforhold mellem befalingsmænd og menige.

Da det nu engang er et faktum, at ikke alle kan bringes ind under det nødvendige disciplinforhold alene ved de ovennævnte midler, må også advarsler, tilrettevisninger, disciplinarmidler og straffe kunne anvendes, men vel at mærke i stadig og intimt samspil med de nævnte belærende midler.“

De citerede ord er udtalt vedrørende det første af de forhold, jeg har talt om, nemlig den militære retsplejeordning, men de synes mig også at passe godt til overvejelser vedrørende frihedsordningen. Vi kan ikke se bort fra, at ikke alle har den fornødne indre disciplin, og at de, der ikke har den, må tvinges til at adlyde. Derfor må frihedsordningen have sine grænser, og derfor må der være en plads også i den for anvendelse af disciplinarmidler.

Idet jeg erklærer mig villig til forhandling om de enkelte punkter, skal jeg tilsige mit

partis medvirken til gennemførelse af lovforslaget.

Johs. Christiansen: Første del af det foreliggende lovforslag om ændringer i den militære retsplejelov drejer sig kort refereret om rettergangschefernes myndighedsområde, specielt påtalemyndigheden og dennes organisation.

Baggrunden for lovforslagets fremkomst er allerede blevet ridset op, i særdeleshed af den højtærede forsvarsminister selv. Hvad jeg gerne vil understrege i denne forbindelse, er det initiativ, som ministerens forgænger i embedet, det ærede medlem hr. Rasmus Hansen, tog i 1954, og i kraft af hvilket den militære påtalemyndighed gjordes til genstand for overvejelser i et særligt, sagkyndigt udvalg. Når jeg navnlig fremhæver initiativet til disse udvalgsovervejelser, er det, fordi det står sådan for mig, at man dengang faktisk har været i tvivl om det forsvarlige i stort længere at opretholde den nuværende form for påtalemyndighed i militære sager. Jeg tror, at denne vurdering af den tidligere forsvarsministers syn på tingene er nogenlunde rigtig. Det fremgik, forekommer det mig, allerede af hans udtalelser i 1954 her i tinget, og det står særdeles tydeligt at læse i det udkast til nye påtaleregler, som på forsvarsministeriets foranledning blev fremlagt i det nævnte udvalg. Efter min opfattelse må det beklages, at det nu foreliggende lovforslag kun delvis følger ministeriets tidligere foreslåede retningslinjer. Man spørger uvilkarligt, om det ikke ville have været mere på sin plads, hvis den højtærede forsvarsminister havde, om jeg så må sige, holdt stien fra 1954 ren og nu søgt princippet om juridisk påtalemyndighed fæstnet også i den militære retsplejelov.

Spørgsmålet synes mig berettiget også ud fra de tilkendegivelser, der fremkom på det møde, som afholdtes af nordiske jurister i forsvarets tjeneste i København i fjor. Fra svensk side var der enighed om det uheldige i, at påtaleretten ligger hos militærets chefer. Fra dansk side var der overvejende tilslutning til den svenske opfattelse, medens de norske auditorer — krigsadvokater hedder de vist i Norge — stod delt. Med formandens tilladelse vil jeg gerne have lov